

INTERNO
13. 5. 2009

Številka:
Ljubljana,
EVA:

**GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE**

gp.gs@gov.si

Zadeva: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vrtcih (EVA) - predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade

Na podlagi drugega odstavka 2. točke Zakona o Vladi RS (Ur.l.RS, št. 24/08 – UPB in 109/08) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne sprejela naslednji sklep:

»Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vrtcih (EVA) ter ga posreduje Državnemu zboru Republike Slovenije v sprejem.«

2. Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Dr. Igor Lukšič, minister

Predstavniki Vlade RS, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora RS:

- Dr. Igor Lukšič, minister
- Alenka Kovšca, državna sekretarka
- Boris Černilec, generalni direktor Direktorata za vrtce in osnovno šolstvo

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu: DA.

5. Kratek povzetek gradiva

S predlaganim zakonom se predlagajo:

- dopolnitev zakona z novo določbo, da morajo biti igrala na igriščih vrtcev skladna s predpisanimi nacionalnimi standardi ter da je potrebno varnost igral za igrala, ki niso skladna s predpisanimi nacionalnimi standardi, ugotavljati z oceno varnosti, ki jo opravi pristojna institucija;
- natančneje so razdelane določbe, ki urejajo vpis in sprejem otrok v vrtec, kadar je v vrtcu premalo prostih mest za vse otroke in jasno je določeno, da imajo starši pravico izbrati le en program predšolske vzgoje za svoje otroke v javnem ali zasebnem vrtcu;

- natančneje je razdelana določba, ki omogoča občinam, ki imajo več vrtcev in so določile za vse vrte enotno ceno, da posameznemu vrtcu zagotavljajo sredstva v višini posameznih vrst stroškov, ki sestavljajo »njegovo« ceno;
- odpravlja se sedanji neenakopravni položaj staršev, tako da starši, ki so glede na dohodke razvrščeni v isti plačilni razred za otroka plačajo v skladu z razvrstitvijo v plačilni razred, ne glede na število otrok, ki jih imajo hkrati vključene v vrtec;
- v postopkih določitve plačil staršev se odpravlja sedanja administrativna ovira, ko so morali starši vlogo za znižano plačilo oddati vsako leto, tako da oddajo vlogo le ob vpisu otroka v vrtec, potem pa jim občina po uradni dolžnosti vsako leto izda odločbo o znižanem plačilu za vrtec.

6. Presoja učinkov in usklajenost vladnega gradiva: *(če ni učinkov iz tretje alineje tretjega odstavka 8. člena Poslovnika Vlade, se zapiše samo izjava pod I., če ima gradivo učinke, se zapiše samo izjava pod II.)*

I. Izjavljam, da gradivo nima nikakršnih učinkov na področjih iz tretje alineje tretjega odstavka 8. člena Poslovnika Vlade RS, oziroma da ima zanemarljive finančne učinke (pod 40 000 € v tekočem in naslednjih treh letih).

Gradivo je medresorsko usklajeno z Ministrstvom za javno upravo in Ministrstvom za finance. Predlog zakona je tudi v celoti usklajen s Službo Vlade RS za zakonodajo. Predlog zakona je uvrščen v Normativni delovni program Vlade RS v letu 2009. Prva predložitev v obravnavo na Vladi RS je predvidena do 15. 5. 2009.

dr. Igor LUKŠIČ

MINISTER

Priloge:

- ocena finančnih posledic
- predlog sklepov Vlade RS
- predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o vrtcih

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Številka;
Ljubljana,

Na podlagi 2. odstavka 2. člena Zakona o Vladi RS (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo in 109/08) je Vlada RS na seji dne sprejela naslednji

S K L E P:

Vlada RS je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vrtcih (EVA) ter ga posreduje Državnemu zboru RS v sprejem po skrajšanju postopku.

mag. Milan Martin CVIKL

Generalni sekretar

Prejmejo:

- Ministrstvo za šolstvo in šport
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

PREDLOG ZAKONA
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VRTCIH
- skrajšani postopek
EVA ()

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejem zakona

Zakon o vrtcih je eden izmed zakonov na področju vzgoje in izobraževanja, s katerim se ureja dejavnost predšolske vzgoje, ki jo izvajajo javni in zasebni vrtci. Zakon je bil sprejet leta 1996 in do sedaj v manjšem obsegu štirikrat noveliran; leta 2000, 2003, 2005 in 2008. V obdobju izvajanja zakona v praksi so se pokazale določene pomanjkljivosti, na katere opozarjajo predvsem občine z vidika ustanoviteljic vrtecev in vrtci sami.

Osnovni namen Zakona o vrtcih je, da daje učinkovit sistemski okvir za zagotavljanje kakovostne predšolske vzgoje v vrtcih v naši državi. Zakon v večjem delu temelji na konceptualni podlagi, to je Bela knjiga iz leta 1995, posamezne določbe zakona pa po vsebini niso oziroma niso neposredno vezane na konceptualno zasnovo. Zaradi predpisov, ki določajo tehnične zahteve za proizvode in postopke ugotavljanja skladnosti s posameznimi zahtevami, za zagotovitev večje stopnje pravne varnosti staršev pri vpisovanju in vključevanju otrok v vrtec, za nadaljnjo odpravo administrativnih ovir pri uveljavljanju znižanega plačila staršev ter za odpravo posameznih nejasnosti pri interpretaciji nekaterih določb zakona predlagamo, da se z vsebinsko nezahtevnimi spremembami in dopolnitvami dogradi obstoječi Zakon o vrtcih.

Temeljni namen predloženega Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vrtcih je torej dograditev sedanjih določb, s katerimi se ureja postopek vpisa in vključitve otrok v vrtec, povezan s pravico staršev, da izberejo le en program v javnem ali zasebnem vrtcu, dograditev zakona z novo določbo, da se zagotavlja varnost igral na igriščih vrtca. Predlog zakona dograjuje tudi način financiranja vrtecev v občinah, ki so ustanoviteljice več vrtecev in so sprejele enotno ceno, kar je postalo mogoče z zadnjo novelo zakona iz leta 2008. Ker omenjeni zakon ni v celoti uredil načina financiranja posameznega vrtca, za katerega velja enotna cena na območju občine, so se postavila pravna vprašanja, ki jih ni mogoče ustrezno rešiti brez ustrezne dopolnitve zakona. Namen zakona je tudi, da se v skladu s programom Vlade za odpravo administrativnih ovir, nadaljuje izpeljava predvidenih ukrepov za odpravo administrativnih ovir na področju postopka uveljavljanja znižanega plačila staršev za vrtec.

Zadnja sprememba zakona o vrtcih je prinesla pomembne spremembe 32. člena Zakona o vrtcih, ki določa pravico staršev, da se jim v primeru, kadar je v vrtec vključen več kot en otrok iz družine, za starejše otroke plačilo zniža za en plačilni razred, za mlajše otroke pa so plačila oproščeni. Navedena olajšava pa predstavlja v primerjavi s starši, ki imajo v vrtec vključenega le enega otroka in je gmotni položaj (dohodek na družinskega člana) povsem enak v primerjavi z družino, ki ima v vrtec vključenega hkrati dva ali več otrok, pomembno razliko, in sicer, starši, ki imajo v vrtcu le enega otroka, plačajo za vrtec več kot starši, ki imajo v vrtcu dva ali več otrok. Položaj staršev ob enakem materialnem položaju je tako z vidika višine plačila za vrtec izrazito neenak in nepravilen, s čemer je kršeno načelo enakosti in načelo socialne pravičnosti.

Ker navedene spremembe po vsebini niso zahtevne in ne posegajo v koncept sistema predšolske vzgoje, ki jo opredeljuje zakon, z njimi pa se odpravljajo dosedanje nejasnosti, nedorečenosti in nepravilnosti, predlagamo, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku.

2. Cilji, načela in pglavitne rešitve zakona

Poglavitni cilj predlaganega zakona je zagotovitev nadaljnje kakovosti predšolske vzgoje v javnih in zasebnih vrtcih, predvsem z vidika upoštevanja pravic otrok in staršev. Pri tem zakon izhaja iz načela zagotovitve še večje stopnje pravne varnosti, tako v postopkih vpisa otroka v vrtec, kot tudi zagotovitev dejanske varnosti otrok v času bivanja v vrtcu oziroma v času, ko se v vrtcu izvajajo aktivnosti na igriščih vrtcev. Cilj zagotovitve igral v skladu s predpisanimi nacionalnimi standardi s področja opreme igrišč, namestitve in vzdrževanja, se v zakon vnaša z namenom zagotovitve optimalne varnosti otrok in s tem preprečitve možnosti nastanka poškodb oziroma nesreč, do katerih lahko pride na neustreznih igralih oziroma neustrezno vzdrževalnih igralih.

Za zagotovitev cenovne dostopnosti vrtcev je novela zakona v letu 2008 omogočila občinam, ki imajo več vrtcev, da določijo enotno ceno, ni pa uredila financiranja do posameznega vrtca. Zato ni dosledno uveljavljeno sodobno načelo poslovanja z javnimi financami z vidika transparentnosti in tudi ne načelo stabilnega in zakonitega financiranja vrtcev. Predlagana rešitev predvideva, da občina, ki je za svoje vrtce sprejela enotno ceno, posamezen vrtec financira na podlagi njegovih mesečnih zahtevkov v višini stroškov dela zaposlenih v vrtcu, stroškov materiala in storitev ter stroškov živil za otroke, zmanjšana za sredstva, ki jih vrtec sprejme s plačili staršev in plačili, ki za otroke, s stalnim prebivališčem v drugi občini prispevajo te občine, ki bi jih morala upoštevati pri izračunu cene, če bi ne veljala enotna cena. Z novo rešitvijo se vzpostavlja pravna podlaga, ki omogoča občinam zakonito financiranje vrtcev.

Vlada Republike Slovenije je sprejela Program ukrepov za odpravo administrativnih ovir v letu 2008 in 2009, med katerimi je predviden tudi ukrep poenostavitve postopka pri uveljavljanju znižanega plačila vrtca. Ukrep ima za cilj, da starši oddajo vlogo za znižano plačilo le enkrat, in sicer ob prvem vpisu otroka v vrtec, potem pa občini sporočajo vse morebitne spremembe podatkov, ki lahko vplivajo na višino plačila za vrtec. Vsako leto pa občina po uradni dolžnosti staršem pripravi tim. »informativno« odločbo o znižanem plačilu, ki postane dokončan, če se starši z njo strinjajo. Pri tem je treba poudariti, da občine že v dosedanjih postopkih določitve plačil po uradni dolžnosti pridobijo vse podatke iz uradnih evidenc, ki jih vodijo državni organi in nosilci javnih pooblastil. V letu 2008 sta Ministrstvo za šolstvo in šport in DURS pripravila skupno Navodilo za posredovanje podatkov občinam za potrebe odločanja o znižanem plačilu vrtca, v katerem je opredeljen način in oblika posredovanja zahteve s strani občine ter vsebina posredovanih podatkov. Dejansko stanje tudi kaže, da zaradi pravnih podlag, ki določajo, da tiste podatke, ki jih lahko upravni organ pridobi iz uradnih zbirk in evidenc, organ ne sme terjati od strank, starši oddajo vloge brez navedbe teh podatkov oziroma brez dokazil (to je o dohodkih družine, o premoženju, o statusu družinskih članov), kar pomeni, da postaja oddaja vloge zgolj formalnost. Zaradi slednjega v praksi narašča tudi število primerov, ko starši pozabijo na pravočasno oddajo vloge, zaradi česar jim vrtec izstavi račun v višini 80 % cene programa, to pa potem povzroča na strani občin odločanje o vodenju postopkov vrnitve v prejšnje stanje, na strani staršev pa odzive nerazumevanja in nestrinjanja s takšnim sistemom.

3. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih ali prilagojenosti predlagane ureditve pravu Evropske unije

Države Evropske unije samostojno urejajo dejavnost predšolske vzgoje in harmonizacija s pravom Evropske unije ni potrebna. Za primerjavo navajamo nekaj podatkov o ureditvi predšolske vzgoje v nekaterih državah EU:

DANSKA

Plačila staršev za predšolsko vzgojo otrok se med občinami precej razlikujejo. Dejansko plačilo staršev je odvisno od otrokove starosti, oblike predšolske vzgoje in tudi od občine. Plačilo se običajno giblje med 174 EUR in 402 EUR na mesec. Plačila ustrezajo 30 % dejanskih stroškov na otroka v instituciji predšolske vzgoje, kar je zgornja meja plačila staršev. Upoštevajo se tekoči stroški, brez stroškov zemljišča in objektov, najemnin in vzdrževanja. Največji deleži stroškov so določeni na ravni države in ne občine. Občine lahko ponujajo še dodatne subvencije. Zneske plačila staršev določijo 1-krat letno za eno leto na podlagi pripravljenega proračuna institucije predšolske vzgoje.

Večina staršev plača polno plačilo, to je 30 % stroškov, a se njihovo plačilo lahko zniža, če občina nudi dodatne subvencije oziroma so celo oproščeni plačila, če gre za družine z nizkimi dohodki ali za druge socialne razloge. Dejansko plačilo teh staršev se določi na podlagi drseče lestvice, ki se tudi določi na ravni države.

FINSKA

Sredstva, namenjena za javne institucije predšolske vzgoje, predstavljajo poleg otroških dodatkov drugi najpomembnejši ukrep družinske politike na Finskem. Za financiranje vrtcev največ prispevajo občine 54,6 % vseh sredstev, približno 30 % prispeva država preko subvencij občinam, ostalih 15,4 % pa predstavljajo plačila staršev.

Plačilo staršev za predšolsko vzgojo je določeno z zakonom in je odvisno od njihovega dohodka, od števila otrok v družini in števila otrok, ki so vključeni v institucije predšolske vzgoje. Plačilo staršev ni odvisno od stroškov storitev predšolske vzgoje, ne od starosti otrok in ne od tipa institucije predšolske vzgoje (vrtec ali vzgojno-varstvena družina).

Plačila se gibljejo med 18 EUR in 200 EUR na mesec, družine z nizkimi dohodki (pri katerih bi bilo plačilo nižje od 18 EUR) pa so plačila oproščene. Za večino družin z enim otrokom znaša plačilo 200 EUR na mesec, maksimalno plačilo za drugega otroka je 180 EUR, medtem ko plačilo za tretjega in nadaljnjega otroka znaša 20 % plačila za prvega otroka (največ 40 EUR). Pri izračunavanju plačila se upošteva bruto dohodek celotne družine in uporablja posebna lestvica olajšav.

ČEŠKA

Občine, ki so ustanoviteljice vrtcev, pokrivajo investicijske in tekoče stroške delovanja vrtcev, z izjemo plač in stroškov za didaktiko, ki jih pokrije Ministrstvo za izobraževanje. Ministrstvo porazdeli sredstva regionalnim oblastem, ki jih prerazdelijo naprej šolam in vrtcem, katerih ustanoviteljice so posamezne regije oziroma občine. Vrtci, ki jih ustanovijo občine (to je večina vrtcev) dobijo regionalna sredstva za plače in stroške za didaktična sredstva iz občinskih proračunov. Del tekočih stroškov vrtca pokrijejo tudi plačila staršev. Sredstva za izboljšanje materialnih pogojev ter nakup opreme in igrač vrtci velikokrat pridobijo na podlagi sponzorskih pogodb z zasebnimi podjetji.

Predšolska vzgoja na Češkem je načeloma brezplačna, čeprav občina kot ustanoviteljica vrtca lahko od staršev zahteva delno nadomestilo tekočih stroškov za prvi dve leti obiskovanja vrtca, medtem, ko je zadnje predšolsko leto obiskovanje vrtca brezplačno. Občina se lahko glede na svojo ekonomsko moč odloči, da tudi za prvi dve leti obiskovanja vrtca, plačila ne bo zahtevala (Opomba: v vrtce, kot institucije predšolske vzgoje, se otroci vključijo od 3. leta starosti dalje, za otroke do 3. let pa drugih oblik javnih institucij ni, temveč obstajajo zasebne oblike in starševski centri. Za veliko večino otrok pod 3. leti starosti skrbijo starši sami na starševskem dopustu).

4. Ocene finančnih posledici za državni proračun in druga javno finančna sredstva

Predlog sprememb zakona bo imel pozitivne finančne posledice za občinske proračune, saj prinaša razbremenitev v občinska javna sredstva. Zakon sicer določa obveznost, da se za že nameščena igrala, ki niso skladna s predpisanimi nacionalnimi standardi, pridobi ocena varnosti, kar predstavlja zanemarljiv strošek v primerjavi s stroški, ki bi nastali, če bi prišlo na neustreznem igralu do nesreče, ki bi imela za posledico poškodbo otroka. Po oceni, ki jo je pripravil Zdravstveni inšpektorat RS je večina igral na igriščih vrtcev sicer ustreznih, za igrala, ki niso ustrezna, pa bo potrebno do 1. 9. 2012 pridobiti oceno varnosti, za katero bodo morale občine zagotoviti približno 35.000 EUR. Navedena finančna obremenitev se bo porazdelila tekom naslednjih treh let.

Zakon razbremenjuje občinske proračune z ukinitvijo znižanja plačila starejšemu otroku iz iste družine za en plačni razred, kar pomeni prihranek javnih sredstev v ocenjeni višini 1,2 MIO EUR letno. Navedena sredstva bodo lahko občine prerazporedile v okviru dejavnosti predšolske vzgoje za izdelavo ocene varnosti igral na igriščih, za pridobitev sodobnejše informacijske opreme oziroma za druge namene.

5. Druge posledice, ki jih bo imel sprejem zakona

Zakon ne bo imel drugih posledic.

I. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o vrtcih (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo in 25/08) se prvi odstavek 9. člena spremeni, tako da se glasi:

»Starši imajo pravico izbrati program predšolske vzgoje za svoje otroke v javnem ali zasebnem vrtcu.«

2. člen

Za 14. členom se doda novi 14. a člen, ki se glasi:

»14. a člen
(igrala na igrišču vrtca)

Igrala, nameščena na igrišču vrtca morajo biti skladna s predpisanimi nacionalnimi standardi s področja opreme igrišč, namestitve in vzdrževanja igral. Za igrala, za katera se skladnosti z navedenimi standardi ne da izkazati, se mora njihova varnost izkazati z oceno varnosti, ki jo opravi institucija, ki ji je minister, pristojen za predšolsko vzgojo, z odločbo podelil javno pooblastilo.

Javno pooblastilo se podeli instituciji na podlagi javnega razpisa, če se ugotovi, da izpolnjuje organizacijske, tehnične in tehnološke pogoje in ima zagotovljen strokovno usposobljen kader.

Podrobnejše pogoje za podelitev javnega pooblastila določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo, z izvršilnim predpisom.«

3. člen

Šesti odstavek 20. člena se spremeni, tako da se glasi:

»Vrtec, ki ima prosta mesta, staršem najkasneje v roku tridesetih dni od prejema vloge za vpis otroka v vrtec izda odločbo o vključitvi otroka v vrtec in o drugih pogojih za sprejem otroka v vrtec.«

Za novim šestim odstavkom se doda novi sedmi odstavek, ki se glasi:

»Če vrtec nima prostih mest, izda staršem sklep, da bo njihova vloga obravnavana na prvi seji komisije za sprejem otrok.«

Dosedanji sedmi in osmi odstavek postaneta osmi in deveti odstavek.

4. člen

Drugi odstavek 20. b člena se spremeni, tako da se glasi:

»Vrtec v skladu z odločitvijo komisije najpozneje v osmih dneh po seji komisije staršem izda odločbo o sprejemu otroka v vrtec oziroma o zavrnitvi sprejema otroka v vrtec. Če se v vrtcu med letom sprostijo oziroma zagotovijo prosta mesta, vrtec sprejme otroke po prednostnem vrstnem redu iz čakalne liste. Ko se čakalna lista sprazni, se na prosta mesta sprejme otroke, ki so se vpisali med letom v skladu z odločitvijo komisije, če je vpisanih otrok več, kot prostih mest.«

5. člen

20. c člen se spremeni, tako da se glasi:

»Če starši, ki so prejeli odločbo o sprejemu otroka v vrtec, ne podpišejo pogodbe z vrtcem v roku, ki je določen v odločbi, se šteje, da so umaknili vlogo za vpis otroka v vrtec. V tem primeru odločba preneha veljati.«

6. člen

V tretjem odstavku 28. člena se na koncu tretjega odstavka doda besedilo, ki se glasi: »V tem primeru občina posameznemu vrtcu krije ceno programa iz prvega odstavka tega člena, tako da mu zagotavlja mesečno na podlagi zahtevkov sredstva v višini stroškov dela zaposlenih v vrtcu, stroškov materiala in storitev ter stroškov živil za otroke, zmanjšana za sredstva, ki jih vrtec prejme s plačili staršev in plačili, ki jih za otroke s stalnim bivališčem v drugi občini, zagotavljajo te občine. Obseg stroškov za zaposlene v vrtcu se obračuna v skladu s prvo alinejo drugega odstavka tega člena, obseg stroškov materiala in storitev ter stroškov živil pa se upošteva v skladu s sprejetim finančnim načrtom občine oziroma s sklenjeno pogodbo o financiranju, ki jo ima vrtec sklenjeno z občino ustanoviteljico.«

7. člen

V 28. a členu se črta prvi odstavek.

8. člen

Četrty odstavek 32. člena se spremeni, tako da se glasi:

»Če je v vrtec vključen več kakor en otrok iz družine, so starši za mlajše otroke plačila oproščeni. Za otroka, ki je dopolnil starost treh let, starši plačajo 50 % plačila, ki jim je v skladu z zakonom določeno kot plačilo staršev za vrtec, ki se staršem začne obračunavati s prvim dnevom naslednjega meseca, ko je dopolnil to starost.«

Za četrtyim odstavkom se dodajo novi peti, šesti, sedmi, osmi in deveti odstavek, ki se glasijo:

»Vlogo za določitev znižanega plačila staršev za vrtec oziroma za oprostitev plačila vrtca za drugega in nadaljnje otroke iz iste družine, ki so hkrati vključeni v vrtec oddajo starši najkasneje 15 dni pred

predvideno vključitvijo otroka v vrtec na občino, v kateri imajo skupaj z otrokom prijavljeno stalno prebivališče oziroma ima skupaj z otrokom prijavljeno stalno prebivališče vsaj eden od staršev. Za otroke tujcev oddajo starši vlogo na občino, v kateri ima vsaj eden od staršev prijavljeno začasno prebivališče in je zavezanec za dohodnino v Republiki Sloveniji. Občina o določitvi znižanega plačila oziroma oprostitvi plačila izda staršem odločbo v skladu z Zakonom o splošnem upravnem postopku.

Za otroke, ki so že vključeni v vrtec, občina po uradni dolžnosti na novo določi znižano plačilo za vrtec s 1. januarjem za obdobje koledarskega leta in izda staršem odločbo najkasneje do 15. januarja tekočega leta.

Zoper odločbo lahko starši vložijo pritožbo v roku petnajstih dni od prejema odločbe. O pritožbi odloča župan občine, ki je izdala odločbo na prvi stopnji. Pritožba ne zadrži izvršitve.

Za novo določitev plačila za naslednje koledarsko leto vrtci najkasneje do 30. oktobra tekočega leta posredujejo občini, ki je krajevno pristojna za izdajo odločbe, seznam vključenih otrok v vrtec, ki vsebuje podatke iz prve in druge alineje prvega odstavka 44. člena tega zakona.

Če se med letom spremeni število družinskih članov ali če pride do zaposlitve ali izgube zaposlitve enega izmed družinskih članov ali spremembe virov dohodka ali do namestitve otroka v rejniško družino ali drugo obliko institucionalnega varstva, se staršem plačilo določi na novo. Spremembo mora eden od staršev sporočiti pristojnemu občinskemu organu v roku petnajst dni, ko je sprememba nastala. Novo plačilo se določi s prvim dnem naslednjega meseca po nastanku spremembe.«

Dosedanji peti odstavek postane deseti odstavek.

Prehodne in končne določbe

9. člen

Za igrala, ki so že nameščena na igriščih vrtcev in nimajo dokazil o skladnosti s predpisanimi nacionalnimi standardi, se lahko skladnost dokazuje z oceno varnosti, ki jo izdela pristojna institucija iz 14. a člena zakona.

Za igrala iz prejšnjega odstavka morajo vrtci pridobiti oceno varnosti najkasneje do 1. septembra 2012.

10. člen

Podzakonski predpis iz 14. a člena zakona izda minister, pristojen za predšolsko vzgojo, najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

11. člen

Določba četrtega odstavka 32. člena zakona se začne uporabljati s 1. januarjem 2010. Do začetka uporabe četrtega odstavka 32. člena zakona starši, ki imajo v vrtec vključenega več kakor enega otroka iz družine, za starejšega otroka plačujejo za en razred nižjo ceno, za mlajše otroke pa so plačila oproščeni.

12. člen

Občine, ki vodijo postopke določitve plačil staršev za vrtec, so dolžne izdati odločbe o znižanem plačilu staršev po uradni dolžnosti v skladu s šestim in sedmim odstavkom 32. člena zakona najkasneje do 1. 1. 2012.

13. člen

V 31. členu Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vrtcih (Ur.l.RS, št. 25/08) se za drugim odstavkom doda novi tretji odstavek, ki se glasi:

»Staršem se 50 % plačilo, ki jim je v skladu z zakonom določeno kot plačilo staršev za vrtec, začne obračunavati s prvim dnevom, ko je otrok dopolnil starost iz prejšnjega odstavka tega člena.«

14. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka:

Datum :

EVA:

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K 1. členu:

Starši imajo pravico do izbire programa v javnem ali zasebnem vrtcu, predlagana rešitev pa to pravico veže le na izbiro enega programa in tako odpravlja sedanjo nejasnost, da lahko starši izberejo hkrati tudi dva ali več programov oziroma vključijo otroka tudi v dva vrtca hkrati.

K 2. členu:

V skladu z veljavno zakonodajo morajo biti vsa igrala nameščena na igrišču vrtca v skladu s predpisanimi nacionalnimi standardi s področja opreme igrišč, namestitve in vzdrževanja igral. Zdravstveni inšpektorat, ki je pristojen za nadzor varnosti igral ugotavlja, da precejšnje število igral na zunanjih površinah nima dokumentacije, ki bi izkazovala navedeno skladnost. Zato je potrebno to področje pravno ustrezno urediti, tako da bo zagotovljena varnost otrok in da se bodo preprečile morebitne poškodbe, do katerih lahko pride na neustreznih igralih oziroma neustrezno vzdrževalnih igralih. Določba predvideva, da bo minister s posebnim javnim razpisom podelil javna pooblastila institucijam, ki bodo lahko ugotavljale varnost igral in izdajale zanje ocene varnosti. Podrobnejše pogoje za podelitev javnega pooblastila bo predpisal izvršilni predpis.

K 3. in 4. členu:

Predlagana rešitev odpravlja sedanje nejasnosti in pomanjkljivosti pri vpisovanju otrok v vrtec, odločanju komisije o sprejemu otrok in o čakalni listi s prednostnim vrstnim redom. Zakon tako določa, da mora vrtec, ki ima prosta mesta, staršem najkasneje v 30. dneh od prejema vloge za vpis otroka, izdati odločbo o vključitvi otroka v vrtec in o drugih pogojih za sprejem otroka v vrtec. V primeru, če vrtec nima prostih mest, pa mora staršem izdati sklep, da bo njihova vloga obravnavana na prvi seji komisije za sprejem otrok. Obe rešitvi bosta prispevali k večji pravni varnosti staršev, saj do sedaj vrtci, predvsem v primeru, ko niso imeli prostih mest, staršem niso izdali nobenih aktov, temveč so jim posredovali zgolj ustne informacije.

V določbi 4. člena je tudi predlagano določilo, da se v primeru sprostitev oziroma zagotovitev prostih mest v vrtcu, sprejme otroke po prednostnem vrstnem redu iz čakalne liste. Šele po izpraznitvi čakalne liste se na morebitna dodatna prosta mesta sprejme otroke, ki so se vpisali med letom, v skladu z odločitvijo komisije, če je vpisanih otrok več, kot je prostih mest.

K 5. členu:

Določba ureja primere, ko bodo starši od vrtca prejeli odločbo o sprejemu otroka v vrtec, vendar pa ne bodo podpisali pogodbe o vključitvi otroka oziroma bodo podali izjavo o umiku vloge za vpis otroka v vrtec. Za te primere zakon določa, da že izdana odločba preneha veljati.

K 6. členu:

Dopolnitev 28. člena zakona odpravlja dosedanjo pomanjkljivost in omogoča, da občine, ki imajo več vrtcev in so določile enotno ceno programov za vse vrtce, vrtcem zagotavljajo sredstva po kalkulativnih elementih cene programov. Rešitev omogoča ohranitev sedanjega načina financiranja, predvsem v mestnih občinah, kjer se je ta model razvil zaradi vzpostavitve enotnih cen v vseh vrtcih na območju občine. Navedeni način financiranja je opredeljen v občinskih proračunih, po vsebini zagotavlja stabilno financiranje vrtcev, občinam transparentno porabo javnih sredstev, za starše na območju občine pa enak položaj glede cene storitve. Glede na navedeno se vzpostavlja pravna podlaga, ki bo omogočala zakonito financiranje po posameznih kalkulativnih elementih cene programa in tako dopolnila ureditev, ki jo je z uzakonitvijo enotne cene na območju občine prinesla novela Zakona o vrtcih iz leta 2008.

K 7. členu:

Določba je redakcijske narave in pomeni vsebinsko usklajitev s 6. členom predlaganega zakona.

K 8. členu:

Določba prinaša dve novosti.

S predlagano rešitvijo se vzpostavlja enak položaj staršev, tako da starši v istem plačilnem razredu za otroka plačajo v skladu z razvrstitvijo v plačilni razred. Po sedanji ureditvi plačajo plačilni razred v skladu z dohodkom in premoženjem le družine, ki imajo v vrtec vključenega enega otroka, družine, ki imajo hkrati vključenih več otrok, pa so plačila za mlajše otroke oproščene, za starejšega pa plačajo en plačilni razred nižjo ceno. To pomeni, da pri istih dohodkih dveh družin, tista, ki ima v vrtcu enega otroka, za vrtec plača več kot družina, ki ima v vrtcu hkrati dva ali več otrok, kar pa je v nasprotju z načelom socialne pravičnosti.

Druga novost pomeni odpravo administrativnih ovir v postopkih določitve plačil staršev za vrtec. Starši naj bi v prihodnje oddali vlogo za znižano plačilo le ob prvem vpisu otroka v vrtec, občina pa bi za določitev plačil v naslednjih letih staršem izdala odločbo o znižanem plačilu na podlagi podatkov iz uradnih evidenc. Pritožba zoper odločbo je dovoljena na župana občine, zakon pa tudi določa, da pritožba ne zadrži izvršitve plačila v skladu s plačilnim razredom, ki izhaja iz odločbe. Za zagotovitev pravočasne izdaje odločb zakon vrtcem nalaga obveznost, da občinam, v katerih imajo otroci stalno oziroma začasno prebivališče, do konca oktobra posredujejo sezname vključenih otrok s podatki o imenu in priimku otrok in staršev, naslovu prebivališča, datumu rojstva in o spolu otroka (prva in druga alineja prvega odstavka 44. člena zakona).

K 9. členu:

Prehodna določba določa skrajni rok 1. september 2012, do katerega bomo morali vrtci za vsa igrala, za katera nimajo dokazil o skladnosti s predpisanimi nacionalnimi standardi, pridobiti oceno varnosti s strani pristojne institucije, ki ji bo minister podelil javno pooblastilo.

K 10. členu:

Člen določa rok za izdajo izvršilnega predpisa iz 14. a člena zakona, in sicer najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi zakona.

K 11. členu:

S 1. januarjem 2010 se uveljavi sprememba, ki bo pri plačilu za vrtec izenačila položaj staršev, ki imajo v vrtec vključenega enega otroka ali več otrok, tako da bodo v obeh primerih za otroka (edince oziroma starejšega otroka) plačali za vrtec v skladu s plačilnim razredom, ki jim je določen z odločbo.

K 12. členu:

Zaradi različnih organizacijskih, kadrovskih in drugih pogojev, predvsem raven informacijske opremljenosti občin, ocenjujemo, da je potrebno prehod na izdajo odločb o višini plačil staršev za že vključene otroke, po uradni dolžnosti opredeliti v obdobju do 1. 1. 2012 leta, kar pomeni, da imajo občine s tem dovolj časa za prilagoditev na nov način vodenja teh postopkov. Občinam je tako določen skrajni rok za vodenje postopkov po uradni dolžnosti, kar pomeni, da bodo lahko posamezne občine, ki bodo za te postopke pripravljene že prej, lahko začele z njihovim izvajanjem tudi pred predvidenim določenim rokom.

K 13. členu:

Zakon določa običajni vacatio legis za uveljavitev zakona.

IV. ČLENI, KI SE SPREMINJAJO

9. člen

(pravica do izbire programov)

Starši imajo pravico izbrati programe predšolske vzgoje za svoje otroke v javnem in zasebnem vrtcu.

Za otroke, ki zaradi bolezni ne morejo biti vključeni v vrtec, se lahko predšolska vzgoja opravlja tudi na domu otroka (v nadaljnjem besedilu: predšolska vzgoja na domu).

Za uveljavljanje pravic iz drugega odstavka tega člena se uporabljajo določbe zakona, ki določajo postopek usmerjanja otrok s posebnimi potrebami v programe vzgoje in izobraževanja, če ni drugače določeno.

Natančnejše pogoje in postopek za uveljavljanje pravice iz drugega odstavka tega člena določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

20. člen

(vpis in sprejem otrok)

Javni vrtec vpisuje in sprejema predšolske otroke v svoje programe na podlagi prijav in prostih mest vse leto. Vrtec lahko sprejme otroka, ko je dopolnil starost enega leta oziroma ko je dopolnil starost najmanj enajst mesecev.

Vrtec najmanj enkrat letno objavi javni vpis novincev za naslednje šolsko leto, ki ga uskladi z občino ustanoviteljico. Vodenje in izpeljavo postopka vpisa otrok v vrtec lahko občina ustanoviteljica podrobneje uredi s svojim aktom.

Če je v vrtec vpisanih več otrok, kakor je v vrtcu prostih mest, odloča o sprejemu komisija za sprejem otrok. Sestavo komisije za sprejem otrok ter kriterije za sprejem otrok v vrtec določi občina ustanoviteljica na predlog sveta vrtca.

Starši morajo ob vključitvi otroka v vrtec predložiti potrdilo pediatra o zdravstvenem stanju otroka.

V skladu z odločbo pristojnega organa ima prednost pri sprejemu v vrtec otrok s posebnimi potrebami. Prednost pri sprejemu v vrtec ima tudi otrok, za katerega starši predložijo mnenje centra za socialno delo o ogroženosti zaradi socialnega položaja družine.

Vrtec starše pisno obvesti o datumu vključitve otroka v vrtec in o drugih pogojih za sprejem otroka v vrtec.

Vrtec o vpisu in vključitvi otroka obvesti tudi občino ustanoviteljico in občino zavezanko za plačilo.

Ne glede na določbo drugega odstavka tega člena lahko ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo, uvede centralni vpis otrok na enem mestu in zagotovi vrtcem potrebno informacijsko podporo.

20. a člen

(postopek odločanja komisije)

Komisija obravnava vse vloge na seji v skladu z določili zakona, ki ureja splošni upravni postopek, z uporabo skrajšanega ugotovitvenega postopka.

Komisija odloča o tem, kateri otroci se sprejmejo v vrtec v skladu s predvidenimi prostimi mesti po posameznih oddelkih in enotah vrtca in v skladu s podatki iz vloge.

20. b člen

(odločitve komisije)

Komisija odloči o tem, kateri otroci so na podlagi kriterijev sprejeti v vrtec, otroke, ki niso sprejeti v vrtec, pa uvrsti na čakalno listo po prednostnem vrstnem redu.

Komisija najpozneje v osmih dneh po seji vsem staršem izda odločbo o sprejemu ali zavrnitvi sprejema otroka v vrtec.

Za otroke, ki so bili sprejeti v vrtec, odločba določa datum vključitve otroka v vrtec in rok za sklenitev medsebojne pogodbe med vrtcem in starši.

Zoper odločitev komisije lahko starši v petnajstih dneh po vročitvi vložijo pritožbo na svet vrtca. Svet vrtca mora o pritožbi odločati v tridesetih dneh po prejemu pritožbe.

Vrtec mora staršem na njihovo zahtevo omogočiti vpogled v zapisnik komisije, ki je odločala o sprejemu otrok v vrtec.

20. c člen

(domneva umika vloge za vpis otroka v vrtec)

Če starši ne podpišejo pogodbe z vrtcem v roku, ki jim ga določi vrtec, se šteje, da so umaknili vlogo za vpis otroka v vrtec. V tem primeru se izda sklep o ustavitvi postopka vpisa otroka v vrtec.

28. člen

(sredstva, ki jih vrtcu zagotavlja občina)

Iz proračuna občine se vrtcem zagotavljajo sredstva v višini razlike med ceno programov in plačilom staršev.

Cena programa iz prejšnjega odstavka vsebuje stroške vzgoje, varstva in prehrane, ki jih sestavljajo:

– stroški dela zaposlenih v vrtcu, ki se ugotavljajo v skladu z zakonom, normativi in standardi ter kolektivno pogodbo,

– stroški materiala in storitev, potrebnih za izvajanje programa in

– stroški živil za otroke.

Če je občina ustanoviteljica več vrtcev, lahko sprejme sklep, v katerem določi enotno ceno za enake programe, ki velja za vse vrtce, kot osnova za plačilo staršev in plačilo razlike med ceno programa in plačilom staršev, ki jo krije občina iz četrtega odstavka tega člena.

Sredstva iz prvega odstavka tega člena zagotavlja občina, v kateri imajo otrokovi starši stalno prebivališče. Občina zagotavlja tudi sredstva za otroke tujcev, katerih starši imajo na njenem območju stalno ali začasno prebivališče, če je vsaj eden od staršev zavezanec za dohodnino v Republiki Sloveniji.

Iz proračuna občine se zagotavljajo tudi sredstva za Investicijsko vzdrževanje in sredstva za investicije v nepremičnine in opremo javnih vrtcev, lahko pa tudi vrtcev s koncesijo.

Občina ustanoviteljica javnemu vrtcu zagotavlja tudi sredstva za pokrivanje stroškov iz naslova dejavnosti in nalog, potrebnih za izvajanje programa za predšolske otroke, ki jih ni mogoče všteti v ceno programa.

Metodologijo določanja stroškov, ki so elementi za oblikovanje cen programov in stroške, ki se ne vštevajo v ceno programa, določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

Občina ustanoviteljica sklene z vrtcem pogodbo o financiranju.

28. a člen

(zagotavljanje sredstev za pokrivanje stroškov, ki niso všteti v ceno programa)

Vrtec, ki izvaja javno službo, občini ustanoviteljici mesečno izdaja zahteve za kritje stroškov iz drugega odstavka 28. člena tega zakona.

Presežek prihodkov nad odhodki iz naslova cen programov v vrtcu, ki izvaja javno službo, se upošteva pri prvi naslednji določitvi cene programov.

O razporeditvi presežka prihodkov nad odhodki oziroma pokrivanju presežka odhodkov nad prihodki po zaključnem računu javnega vrtca odloči občina ustanoviteljica.

32. člen

(določanje plačila staršev)

Plačilo staršev določi občina na podlagi lestvice, ki starše razvršča v razrede, upošteva dohodek na družinskega člana v primerjavi s povprečno plačo na zaposlenega v Republiki Sloveniji in upošteva premoženje družine.

Starši, ki prejema denarna socialna pomoč po predpisih o socialnem varstvu, so plačila oproščeni.

To velja tudi za zasebne vrtce, ki jim pripadajo javna sredstva na podlagi 34. člena tega zakona.

Občina lahko v izjemnih primerih pri določitvi plačila staršev upošteva na podlagi podatkov iz uradnih evidenc, ki jih vodi pristojni davčni organ ali center za socialno delo poleg dohodka in premoženja iz prvega odstavka tega člena tudi druga dejstva in okoliščine, ki odražajo dejanski socialni položaj družine.

Če je v vrtec vključen več kakor en otrok iz družine, starši za starejšega otroka plačujejo za en razred nižjo ceno, za mlajše otroke pa so plačila oproščeni. Za otroka, vključenega v program vrtca, ki je dopolnil starost treh let, starši plačajo 50% plačila, ki jim je v skladu z zakonom določeno kot plačilo staršev za vrtec.

Ne glede na določbo tega člena plačujejo starši, ki niso zavezanci za dohodnino v Republiki Sloveniji, polno ceno programa v katerega je otrok vključen.

